

CONSILIUL EUROPEI

COMITETUL DE MINIȘTRI

Rezoluția ResCMN (2005)8

privind implementarea prevederilor Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale de către Moldova

*(Adoptată de către Comitetul de Miniștri la 7 decembrie 2005
în cadrul celei de-a 950-a reuniuni a Miniștrilor-reprezentanți)*

Comitetul de Miniștri, în conformitate cu articolele 24-26 ale Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale (în continuare „Convenția-cadru”);

Ținând cont de Rezoluția (97) 10 din 17 septembrie 1997 privind aplicarea regulilor de monitorizare a angajamentelor potrivit articolelor 24-26 ale Convenției-cadru, adoptate de către Comitetul de Miniștri;

Luând în considerație regulile de votare, adoptate în contextul Rezoluției (97) 10;

Ținând cont de instrumentul de ratificare prezentat de către Moldova la 20 noiembrie 1996;

Reamintind că Guvernul Moldovei a transmis raportul său de stat cu privire la ciclul doi de monitorizare în corespundere cu Convenția-cadru la 14 mai 2004;

Examinând Opinia a II-a a Comitetului Consultativ asupra Moldovei, adoptată la 9 decembrie 2004, și comentariile în formă scrisă ale Guvernului Moldovei, primite la 11 mai 2005;

De asemenea, luând în considerație comentariile altor guverne,

1. Adoptă următoarele concluzii în privința Moldovei,

a) Evoluții pozitive

De la adoptarea primei Opinii a Comitetului Consultativ în martie 2002 și a Rezoluției Comitetului de Miniștri în ianuarie 2003, Moldova a continuat să acorde atenție necesară protecției minorităților naționale.

Bazându-se pe Legea cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor din 2001, Moldova a reușit să îmbunătățească și să extindă cadrul legislativ relevant și a depus eforturi practice pentru susținerea minorităților naționale în domenii de cultură și educație. Dialogul cu persoanele ce aparțin minorităților naționale continuă și Biroul Relații Interetnice a jucat un rol destul de pozitiv în acest context. Minoritățile naționale au fost consultate în problemele respective, în special în ceea ce privește procesul completării sau modificării legislației Republicii Moldova.

În perioada adoptării primei Opinii a Comitetului Consultativ, diferite tensiuni au subminat climatul înțelegerii interculturale în societatea moldovenească. De atunci, climatul a fost îmbunătățit și în prezent se poate observa un înalt nivel de toleranță și înțelegere reciprocă.

Recensămîntul populației efectuat în octombrie 2004 reprezintă o evoluție pozitivă și va facilita monitorizarea situației persoanelor aparținând minorităților naționale, precum și promovarea mai eficientă a politicilor în acest domeniu.

b) Probleme nerezolvate

Problema transnistreană rămîne a fi o chestiune importantă, în special, avînd în vedere faptul că acest conflict afectează în mare parte dezvoltarea politică și alte domenii, aspecte importante pentru întreaga populație a Republicii Moldova, precum și implementarea principiilor Convenției-cadru.

În afară problemei transnistrene, au fost depuse eforturi considerabile în multe domenii relevante implementării Convenției-cadru în Moldova. Totuși, implementarea garanțiilor prevăzute în legislația privind protecția minorităților naționale rămîne problematică. Dificultățile privesc monitorizarea insuficientă a situației de către autorități, resursele inadecvate și, în unele cazuri, lipsa voinței politice, în special la nivel local.

Acțiunile întreprinse pentru menținerea și promovarea culturilor, limbilor și tradițiilor minorităților naționale încă nu corespund așteptărilor reprezentanților acestora.

Cultura și tradițiile minorităților naționale sînt încă insuficient prezentate în programe școlare, reflectarea diversității și relațiilor interetnice în mass-media rămîne în general nesatisfăcătoare. Totodată, măsurile întreprinse în vederea folosirii echilibrate a diferitor limbi a minorităților în cadrul școlilor, mass-media și în relațiile cu autoritățile publice nu au atins rezultatele așteptate, deși au fost depistate unele evoluții pozitive. Anumite limbi minoritare nu sînt suficient folosite în aceste domenii.

Rămîn neajunsuri în ceea ce privește toleranța și dialogul intercultural, în special privitor la atitudinile în cadrul societății moldovenești, inclusiv organelor de poliție și mass-media, față de romi și comunitățile religioase netradiționale.

Neajunsuri se atestă și în privința participării persoanelor aparținînd minorităților naționale la treburile publice. Îndeosebi, aceste persoane nu sînt suficient reprezentate în cadrul serviciului public.

În pofida eforturilor depuse de către Guvern, situația multor romi rămîne a fi o sursă de îngrijorare în ceea ce privește egalitatea și nediscriminarea, participarea lor eficientă la viața social-economică a societății moldovenești, în procesul educațional și cel de luare a deciziilor.

2. Adoptă următoarele recomandări în privința Moldovei:

Adițional la măsurile ce urmează a fi întreprinse pentru implementarea recomandărilor detaliate din secțiunile I și II ale Opiniei Comitetului Consultativ, autoritățile trebuie să întreprindă următoarele măsuri în vederea îmbunătățirii în continuare a procesului de implementare a Convenției-cadru:

- Examinarea neajunsurilor care încă există în vederea implementării Legii cu privire la drepturile persoanelor aparținînd minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor și altor legi ce țin de protecția minorităților naționale, precum și luarea de măsuri necesare aplicării eficiente a acestora la nivel central și local;
- Răspunderea adecvată la necesitățile culturale ale persoanelor aparținînd minorităților naționale;
- Continuarea eforturilor de combatere a discriminării, de promovare a toleranței și a dialogului cultural, prin efectuarea unei monitorizări mai eficiente și aplicării legislației în aceste sfere, precum și luarea în continuare a măsurilor necesare ridicării nivelului de cunoștințe în acest domeniu, adresate în special poliției și mass-media;
- Continuarea eforturilor de asigurare a folosirii mai echilibrate a limbilor minoritare în domenii precum educația, mass-media și relații cu autoritățile publice;
- Acordarea unei mari atenții calității procesului educațional, inclusiv studierii limbii de stat de către persoanele aparținînd minorităților naționale;
- Asigurarea cu manuale școlare convenabile și luarea măsurilor suplimentare în procesul de instruire a profesorilor pentru sporirea studierii limbilor minoritare și învățămîntului în limbile minoritare;
- Continuarea eforturilor de dezvoltare a dimensiunii interculturale și multiculturale în procesul educațional;

- Activizarea eforturilor legislative și practice în vederea sporirii și participării mai eficiente la treburile publice a persoanelor aparținând minorităților naționale, inclusiv celor puțin numeroase, acordând atenție specială romilor;
 - Acordarea atenției politice sporite în găsirea posibilităților de soluționare a problemelor romilor, în special aspectelor social-economice și educaționale, precum și adoptarea măsurilor practice decisive în acest domeniu, la nivel central și local.
3. Invită Guvernul Moldovei, în conformitate cu Rezoluția (97) 10:
- a) să continue dialogul cu Comitetul Consultativ;
 - b) să informeze cu regularitate Comitetul Consultativ privind măsurile întreprinse ca răspuns la concluziile și recomandările conținute în secțiunile 1 și 2.